

HƏYAT VƏ FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS TARİXLƏRİ

Azərbaycan dilçisi, türkoloq-alim, filologiya elmləri doktoru, akademik Tofiq İsmayıl oğlu Hacıyev 1 may 1936-cı ildə Cəbrayıl rayonunun Soltanlı kəndində anadan olmuşdur.

1953	Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indi Bakı Dövlət Universiteti) Filologiya fakültəsinə daxil olub.
1958	Filologiya fakültəsinə fərqlənmə diplomu ilə bitirmiş və aspiranturada saxlanmışdır.
1958-1961 1962-ci ildə	Azərbaycan Dövlət Universitetinin aspiranturasında oxumuşdur. “Azərbaycan dilinin Cəbrayıl şivəsi” mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə etmişdir.
1962-1967	Əmək fəaliyyətinə Azərbaycan Pedaqoji Dillər İnstitutunda başlayan Tofiq Hacıyev burada Azərbaycan dili və ədəbiyyatı kafedrasında müəllim, baş müəllim və dosent vəzifələrində çalışmışdır.
1968	Pedaqoji fəaliyyətini Azərbaycan Dövlət Universitetində davam etdirmişdir.
1969	“XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi dili” mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə etmişdir.
1970	ADU-da Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının dosenti işləyib.
1971	Professor elmi adına layiq görülüb.
1970-1984	Türkologiya kafedrasının professoru kimi fəaliyyətini davam etdirib.
1975	Klassiklərimizin dili-üslubu ilə bağlı “Satira dili” kitabı çapdan çıxıb.
1976	“Azərbaycan ədəbi dili tarixi” kitabı çap olunub.
1977	“XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan ədəbi dili” kitabı nəşr edilib.
1979	“Yazıçı dili və ideya-bədii təhlil”;
1980	“Sabir: qaynaqlar və sələflər”;
1983	“Molla Nəsrəddinin dili və üslubu”, “Azərbaycan dili tarixi” (Kamil Vəliyevlə şərikli) kitabları çap olunub.
1984-cü ildən	Ömrünün sonunadək bu kafedranın müdiri vəzifələrində çalışıb və türkologiyanın tədrisində, milli kadrların hazırlanmasında mühüm əməyi olmuşdur. Eyni zamanda 30-a qədər dərslilik, monoqrafiya, 500-dən artıq elmi və publisistik məqalə yazmışdır.
1987	“Azərbaycan ədəbi dili tarixi” kitabı (II hissə) çap edilib.
1993	Azərbaycan Respublikasının maarif naziri olub. “Azərbaycan dili” (Zərifə Budaqova ilə şərikli) kitabı nəşr edilib. Müstəqillik illərində T.Hacıyev ümumtəhsil məktəbləri üçün proqram və dərsliklərin hazırlanmasında təşkilatçı və müəllif kimi iştirak edir. Onun rəhbərliyi ilə yeniləşdirilmiş “Orta ümumtəhsil

	məktəblərinin V–XI sinifləri üçün türk dili proqramı” çap olunmuşdur.
1994	“Füzuli: dil sənətkarlığı” kitabı; İlk dəfə orta məktəblər üçün “Türk dili” IX sinif üçün (şərikli), “Türk dili” X–XI siniflər üçün (şərikli) dərslikləri nəşr edilmişdir.
1999, 9 dekabr	Azərbaycan xalqının mühüm tarix və mədəniyyət abidələrindən olan “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının tədqiqindəki xidmətlərinə görə Əməkdar elm xadimi adına layiq görülmüşdür. “Şeirimiz, nəsrimiz, ədəbi dilimiz, düşüncələrimiz “ kitabı, “Dədə Qorqud: dilimiz, düşüncələrimiz” monoqrafiyası çap olunmuşdur.
2003	Azərbaycan dili: 10-11-ci siniflər üçün dərslik kitabı çap olunub.
2005	“Mikayıl Bəştunun "Şan qızı dastanı" və poetikası” kitabı çap olunub.
2007	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü seçilib.
2007–2012	Pedaqoji və elmi fəaliyyətlə yanaşı, respublikamızın ictimai həyatında fəal iştirak etmiş görkəmli alim Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasında filologiya üzrə Ekspert Şurasının;
2008–2014	Dilçilik üzrə Əlaqələndirmə Şurasının sədri olmuşdur.
2009, 30 oktyabr	Azərbaycanda təhsilin və elmin inkişafındakı xidmətlərinə görə Müstəqil Azərbaycan Respublikasının ali mükafatlarından olan “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilib.
2012	“Azərbaycan ədəbi dilinin tarixi” dərsliyi təkmilləşdirilmiş şəkildə iki cildə nəşr olunub.
2013	“Türklər üçün ortaq ünsiyyət dili” kitabı “Təhsil” nəşriyyatı tərəfindən nəşr edilib.
2014	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru təyin edilib. “Üzeyir Hacıbəylinin bədii dili” kitabı; “Dədə Qorqud kitabı: tariximizin ilk yazılı dərsliyi” monoqrafiyası nəşr olunub.
2015, 27 noyabr	Görkəmli elm xadimi, mahir pedaqoq və səmimi insan Tofiq Hacıyev vəfat edib və II Fəxri Xiyabanda dəfn olunub.
2016	Tofiq Hacıyevin 80 illik yubileyi münasibətilə “Elm” nəşriyyatı tərəfindən “Seçilmiş əsərləri”nin I və II cildləri çap edilib.
2017	“Seçilmiş əsərləri” 2 cildə “Elm” nəşriyyatı tərəfindən çap olunub.
2018	“Cəbrayıl şivəsi” kitabı “Elm” nəşriyyatı tərəfindən təkrar nəşr edilib. “Seçilmiş əsərləri”nin 3-cü cildi çap olunub.
2019	“Seçilmiş əsərləri”nin 4-cü cildi çap olunub.